

Internetový časopis Človek a spoločnosť

Internetový časopis Človek a spoločnosť (ČaS), ktorý vychádza od roku 1998, je vedeckým, interdisciplinárnym časopisom pre pôvodné, teoretické a výskumné štúdie z oblasti spoločenských vied. Vydavateľom je Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach. Časopis vychádza štyrikrát ročne. Hlavným redaktorom časopisu je PaedDr. Štefan Šutaj, CSc., zástupcami hlavného redaktora sú PaedDr. Marián Gajdoš, CSc. a Doc. PhDr. Jozef Výrost, DrSc., výkonným redaktorom je Mgr. Anna Tkáčová (od roku 2000). Redakčnú radu tvoria stáli členovia, ako aj recenzenti jednotlivých príspevkov, ktorých určuje vedenie redakcie. Časopis dodržiava klasickú štruktúru: obsahuje štúdie, články, diskusie, recenzie a správy z vedeckých podujatí (konferencií, workshopov a pod.).

Rozsah jedného štandardného čísla časopisu je 6 až 9 príspevkov. Okrem nich sú pre časopis pripravované i špeciálne monotematické čísla. Štvrté číslo prvého ročníka (1/1998/4) bolo venované prehľadu o riešení vedeckovýskumných úloh na Spoločenskovednom ústave SAV v roku 1998 (23 príspevkov).

Posledné číslo druhého ročníka (2/1999/4) bolo špeciálne vydané pri príležitosti 25 rokov existencie Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach a v súvislosti s tým v ňom bola uverejnená i výberová bibliografia publikačnej činnosti pracovníkov Spoločenskovedného ústavu v rokoch 1985-1999.

Ďalšie, v tomto prípade viacjazyčné (príspevky sú publikované v rôznych jazykoch: slovensky, česky, maďarsky, ukrajinsky, rusínsky, anglicky a nemecky) číslo časopisu Človek a spoločnosť 3/2000/1 bolo pripravené v rámci riešenia grantovej úlohy „Národnostná politika a etnické menšiny na Slovensku v rokoch 1945-1954“. Príspevky (44) publikované v tomto čísle časopisu vznikli v súvislosti s medzinárodnou konferenciou „Jazyk a školstvo národnostných menšín na Slovensku a v krajinách strednej Európy v 2. polovici 20. storočia“, ktorá sa uskutočnila v dňoch 28. - 29. októbra 1999 v Starej Lesnej.

Popri vyššie uvedených rozsiahlych monotematických číslach sa pripravujú i rozsahovo menšie monotematické čísla. Jedným z nich je i číslo časopisu 3/2000/3 (9 príspevkov). Toto číslo bolo venované otázkam etnických menšín, ktoré sú na stránkach nášho časopisu pertraktované možno častejšie než iné, tiež veľmi aktuálne i atraktívne problémy. História i súčasnosť etnických minorít na Slovensku a v strednej Európe patria totiž už viac rokov k prioritným smerom bádateľskej činnosti Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach. Všetky v tomto čísle uverejnené príspevky boli pripravené v súvislosti s workshopom „Otázky etnických menšín“, ktorý usporiadalo oddelenie histórie Spoločenskovedného ústavu SAV 23. júna 2000 k historickým a súčasným problémom spojeným s pomenovaním etnických menšín. Niektoré príspevky majú podobu písomného spracovania vystúpení účastníkov podujatia, iné boli rozšírené do podoby vedeckého článku. Podobné, rozsahovo menšie monotematické čísla sa pripravujú aj na rok 2001 (k rómskej problematike, k otázkam z oblasti sociopsychológie).

Pri publikovaní jednotlivých štúdií v našom časopise sa postupne zaužíval striktný úzus písania cudzojazyčného resumé – hlavne v anglickom a nemeckom jazyku - aby sa aspoň takýmto spôsobom mohli stručne oboznámiť s obsahom týchto štúdií, vďaka svojej internetovej podobe ľahko prístupným aj v cudzine, aj zahraniční záujemcovia o dané problémy. V krátkom čase by mali byť pripravené niektoré čísla časopisu v anglickom jazyku.

Názov časopisu bol zvolený tak, aby v sebe zahrňoval celú problematiku z oblasti spoločenských vied, ktorej centrom, jednotiacim činiteľom je človek v mnohorakosti činnosti, ktorú vykonával či vykonáva v spoločnosti. Pre túto formu vydávania časopisu sa Spoločenskovedný ústav rozhodol z viacerých dôvodov. Popri uplatňovaní klasických foriem publikovania ako sú knihy, zborníky z podujatí a časopisy sa otvorili možnosti využívania nových médií. Progresívnym prvkom v oblasti publikačnej činnosti sa aj v oblasti spoločenských vied stávajú internetové časopisy, ktorých výhodou je menšia finančná náročnosť, prístupnosť, flexibilita a komunikatívnosť, pričom je možné v prípravnej fáze využívať klasické recenzné postupy, rozhodovanie v redakčnej rade a pod., ktoré majú zabezpečiť, že na stránkach časopisu budú uverejňované kvalitné publikačné výstupy. ČaS vytvára fórum na prezentáciu a vedeckú diskusiu medzi pracovníkmi oddelenia spoločenských vied SAV, vysokých škôl aj ďalších vedeckých pracovísk. Vďaka svojej internetovej podobe poskytuje možnosť bezprostredného reagovania. Význam a prínos časopisu pre rozvoj spoločenských vied na Slovensku spočíva najmä v rozvíjaní interdisciplinarity. Pre postihnutie základných problémov spoločenských vied v súčasnosti je tento interdisciplinárny (transdisciplinárny) prístup nevyhnutný. Interdisciplinárna je v súčasnosti v našich podmienkach ešte stále skôr predmetom teoretických úvah ako praktickej činnosti. Podstatné je, aby sme sa aj v spoločenských vedách naučili žiť a tvoriť nielen vedľa seba, ale aj spolu.

Je potrebné naučiť sa počúvať sa a vyberať si nové myšlienky, ktoré sa dajú použiť vo vlastnej vedeckej disciplíne, a v neposlednom rade aj diskutovať na stránkach internetového časopisu o vzájomných vzťahoch jednotlivých vedných disciplín.

Internetová adresa časopisu Človek a spoločnosť je www.saske.sk/cas . Postrehy a názory na štúdie a články uverejnené v našom časopise, resp. vlastný publikačný materiál z oblasti spoločenských vied (požiadavky na publikovanie sú uverejnené pri každom čísle časopisu) je možné posielat' na e-mailovú adresu zodpovedného (sutaj@saske.sk) alebo výkonného redaktora (tkacova@saske.sk) alebo priamo na adresu Spoločenskovedného ústavu SAV vo forme, ktorá je uvedená na konci každého čísla časopisu. Zároveň existuje možnosť priameho kontaktu s autormi jednotlivých publikovaných príspevkov na ich e-mailové adresy, ktoré sú uvedené pri každom z nich. Pri uverejňovaní príspevkov si za jazykovú úpravu zodpovedá každý autor sám.

Mgr. Anna Tkáčová
Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach
výkonná redaktorka